

PATVIRTINTA

Mažeikių Senamiesčio progimnazijos direktoriaus
2026 m. kovo 4 d. įsakymu Nr.V1-21

MAŽEIKIŲ SENAMIESČIO PROGIMNAZIJA

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Dirbtinio intelekto (toliau – DI) naudojimo Mažeikių Senamiesčio progimnazijoje tvarkos aprašas (toliau – Tvarka) nustato sąlygas, principus ir reikalavimus DI priemonėms naudoti progimnazijos ugdymo(si) procese, užtikrinant saugų, etišką ir atsakingą jų taikymą.
2. Tvarkos aprašo paskirtis – užtikrinti, kad DI būtų naudojamas atsakingai, etiškai ir ugdymo procesą stiprinančiai. DI priemonių naudojimas turi padėti mokiniams ugdytis kritinio mąstymo, akademinio sąžiningumo ir skaitmeninio raštingumo kompetencijas.
3. Tvarka parengta vadovaujantis Nacionalinės švietimo agentūros parengtomis gairėmis „Mokykla dirbtinio intelekto (DI) amžiuje: atsakingo naudojimo principai ir gairės“.
4. Ši Tvarka taikoma, kai DI yra pagalbinė priemonė. Pagrindinį sprendimą dėl ugdymo turinio, vertinimo priima žmonės (mokytojai, kiti specialistai).
5. Tvarkoje vartojamos sąvokos atitinka Europos Sąjungos DI akto ir asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų apibrėžtis.

II SKYRIUS

DI NAUDOJIMO PRINCIPAI

6. *Sistemiškumas ir tvarumas* – DI įrankių naudotojas įrankius turi naudoti sąžiningai ir atsakingai, o naudodamas DI įrankių duomenis turi nurodyti, jog turinį sugeneravo DI įrankiai.
7. *Saugumas ir privatumas* – naudojamos tik patikimos, saugios DI priemonės; laikomasi BDAR ir tiekėjų nustatytų saugumo reikalavimų; nevieši, asmens duomenys DI priemonėse neteikiami, išskyrus atvejus, kai yra mokyklos licencija, duomenų tvarkymo sutartis ir prieigos kontrolė.
8. *Skaidrumas ir atvirumas* – mokiniams ir tėvams aiškiai komunikuojama apie DI naudojimą; darbuose nurodoma, kaip DI buvo naudotas, žymimas DI sugeneruotas turinys; rezultatai tikrinami žmogaus.
9. *Žmogaus kontrolė ir atsakomybė* – DI padeda, bet nepakeičia žmogaus sprendimo; galutinė atsakomybė už turinį, sprendimus ir vertinimą tenka pedagogui, specialistui.
10. *Etika ir pagarba* – vengiama šališkumo, stereotipų, pažeidžiančio ar diskriminuojančio turinio; paisoma akademinio sąžiningumo ir intelektinės nuosavybės teisių.
11. *Socialinė nauda ir tikslingumas* – DI taikomas ten, kur suteikia aiškią pridėtinę vertę mokymui, personalizavimui, prieinamumui; kai tikslas – autentiška mokinio raiška, DI gali būti ribojamas.

III SKYRIUS

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO TVARKA MOKYTOJAMS IR MOKINIAMS

12. Mokytojų DI naudojimas ir akademinio sąžiningumo nuostatos:

- 12.1. naudoti tik leistinas DI priemonių priemones; prieš naudojimą susipažinti su priemonių saugos instrukcijomis ir privatumo politika;
- 12.2. pasirengimui pamokoms leidžiama naudoti asmenines ar viešas paskyras, tačiau jose draudžiama tvarkyti mokinių asmens duomenis ar kitą neviešą informaciją;
- 12.3. užtikrinti, kad pamokose naudojamas DI būtų tinkamas mokinių amžiui; informuoti mokinius apie DI naudojimą ir aiškiai suformuluoti vertinimo kriterijus;
- 12.4. užduotys mokiniams planuojamos taip, kad skatintų savarankišką mąstymą, šaltinių analizę ir DI rezultatų kritinį vertinimą;
- 12.5. galutinis mokinių pasiekimų įvertinimas yra mokytojo atsakomybė; DI įrankiai gali būti naudojami tik kaip pagalbinės priemonės grįžtamajam ryšiui formuoti.
- 12.6. užtikrinti, kad mokinių asmens duomenys nebūtų teikiami DI priemonėms, išskyrus atvejus, kai naudojamos mokyklos paskyros su duomenų tvarkymo sutartimi ir išjungtu modelio mokymu;
- 12.7. kritiškai vertinti DI pateiktą informaciją, tikrinti faktus ir šalinti klaidas;
- 12.8. darbuose, parengtuose su DI pagalba, privaloma nurodyti DI indėlį (pvz., „Naudotas DI gramatikai tikrinti; turinys sukurtas autoriaus“).
- 12.9. Mokytojas akademinio sąžiningumo patikros tikslais, turi teisę, patikros procedūrose paprašyti mokinio žodžiu pagrįsti darbe pateiktas išvalgas, abejonių atveju gali naudoti DI atpažinimo įrankis (pvz. Turnitin);
- 12.10. duomenų pažeidimo, netinkamo veikimo atveju taikoma BDAR tvarka.

13. Mokinių DI naudojimas ir akademinio sąžiningumo nuostatos:

- 13.1. mokiniui DI leidžiama (rekomenduojama) naudoti tik leistinas DI priemones:
  - 13.1.1. idėjų generavimui;
  - 13.1.2. teksto gramatikos ir stiliaus taisymui;
  - 13.1.3. informacijos apibendrinimui;
  - 13.1.4. mokymosi klaidų atpažinimui;
- 13.2. Mokiniai DI priemones naudoja tik mokytojo leidimu ir pagal pateiktas užduoties sąlygas, aiškiai nurodant kokia apimtimi naudotasi DI rengiant priemonę, pranešimą bei vykdant veiklą;
- 13.3. Nenaudoti DI vietoje savo darbo (pvz. referatų, rašinių, namų darbų visiškai sugeneruotų DI);
- 13.4. nedalyti asmens duomenų, slaptažodžių, dokumentų ar kitos neviešos informacijos;
- 13.5. pažymėti DI panaudojimą savo darbuose ir remtis tik patikrintais šaltiniais;
- 13.6. gerbti autorių teises; nenaudoti DI plagijavimui ar draudžiamai veiklai (apeiti vertinimą, kurti klaidinančią informaciją ir pan.).

IV SKYRIUS

DIRBTINIO INTELEKTO SUGENERUOTO TURINIO ŽYMĖJIMAS

14. Naudojant DI įrankius turiniui kurti, privaloma laikytis šių žymėjimo reikalavimų:
  - 14.1. rašto darbuose: laikytis nustatytų citavimo taisyklių, nurodant konkretų naudotą DI įrankį bei pateikiant užduoties formuluotę, jei tai būtina darbo kontekstui atskleisti;
  - 14.2. vaizdinėje ir garsinėje medžiagoje: pristatymuose, vaizdo ar garso įrašuose (įžangoje arba pabaigoje) pateikti aiškiai matomą pastabą: „Dalis turinio sukurta naudojant DI įrankį [įrankio pavadinimas], [data]“.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Tvarka tvirtinama ir keičiama progimnazijos direktorius įsakymu.
  16. Tvarka peržiūrima ne rečiau kaip kartą per mokslo metus arba pasikeitus teisės aktams.
  17. Tvarkos aprašas skelbiamas Mažeikių Senamiesčio progimnazijos interneto svetainėje.
-